

OBSAH

A. Rozsah a obsah sociálního zabezpečení

1. Co zahrnuje sociální zabezpečení pracujících 5
2. Kdo hradí náklady na sociální zabezpečení 5
3. Kteří pracující jsou důchodově zabezpečeni 5
4. Kteří pracující jsou důchodově zabezpečeni s odchylkami 6
5. Které důchody se poskytují z důchodového zabezpečení 7

B. Nárokové důchody

6. Na které důchody je při splnění podmínek právní nárok 7

C. Obecné podmínky pro přiznání nárokových důchodů

7. Co má vliv na vznik nároku na důchod a jeho výši 8
8. Jaký význam pro důchod má délka zaměstnání pracujících 8
9. Které doby zaměstnání se započítávají 8
10. Lze započítat dobu zaměstnání důchodově nepojištěnou 11
11. Započítává se doba zaměstnání u manžela nebo příbuzného 11
12. Započítává se pro účely důchodového zabezpečení doba
příležitostného zaměstnání 12
13. Započítává se do doby zaměstnání studium 12
14. Započítává se do doby zaměstnání doba důchodového pojištění
osob samostatně hospodařících 13
15. Započítává se pracovní doba, po kterou pracovala s manželem,
který byl samostatně hospodařícím rolníkem 13
16. Jakými doklady se prokazují doby zaměstnání 14
17. Jakými doklady se prokazuje doba nemocenského nebo
důchodového pojištění 14
18. Která potvrzení zaměstnavatele se uznávají jako doklady
o době zaměstnání 14
19. Kdy lze uznat prohlášení pracujícího jako doklad o době
zaměstnání 15
20. Jak se prokazuje doba učení 16
21. Jak se prokazuje doba členství ve výrobním družstvu 16
22. Jak se prokazují ostatní doby pracovní činnosti 16
23. Jak se prokazuje doba služby vojáka z povolání 16
24. Jak se prokazuje doba výluk, stávek, persekuce pro činnost
v revolučním dělnickém hnutí 17
25. Jak se prokazuje jiná doba nezaměstnanosti 17
26. Jak se prokazuje doba zaměstnání v cizině 17
27. Jak se prokazují ostatní doby zaměstnání 17

28. Které doby zaměstnání se musí vždy prokázat	18
29. Jakými doklady se prokazuje doba studia	18
30. Kde lze opatřit doklady o době nemocenského pojištění	19
31. Co jsou náhradní doby a jaký mají význam	19
32. Které náhradní doby se započítávají	19
33. Jakými doklady se prokazují náhradní doby	21
34. Na jakou dobu je možné přerušit zaměstnání	22
35. Kdy mluvíme o přerušení zaměstnání z vážných důvodů	22
36. Jaký význam má zákonné ustanovení nebo rozhodnutí, že zaměstnání bylo přerušeno z vážných důvodů	23
37. Jaký význam pro důchod má zařazení zaměstnání do pracovní kategorie	23
38. Do jakých pracovních kategorií jsou zařazena zaměstnání	23
39. Která zaměstnání patří do I. pracovní kategorie	23
40. Která zaměstnání patří do II. pracovní kategorie	26
41. Která zaměstnání patří do III. pracovní kategorie	29
42. Kde se pracovník dozví, do které pracovní kategorie patří jeho zaměstnání	29
43. Kdy se uzná doba zaměstnání v I. a II. pracovní kategorii, je-li tato doba přerušena zaměstnáním III. pracovní kategorie	29
44. Jak se započítává doba služby v ozbrojených silách	31
45. Jak se prokazují doby zaměstnání v I. a II. pracovní kategorii	31
46. Jaký význam pro důchod má výše průměrného měsíčního výdělku	32
47. Z jakého období se vypočítává průměrný měsíční výdělek	32
48. Jak se vypočítává průměrný měsíční výdělek	33
49. Jak se vypočítává průměrný měsíční výdělek pomocí koeficientu . . . (Tabulka výpočtu průměrného měsíčního výdělku 1 — 14)	34 35
50. Jak se postupuje v případech, kdy vypočtený průměrný měsíční výdělek je nižší než ten, z kterého byl vyměřen dřívější důchod	49
51. Co se rozumí hrubým výdělkem	49
52. Které příjmy jsou započitatelné pro účely důchodového zabezpečení pracovníků	51
53. Které příjmy jsou započitatelné pro účely důchodového zabezpečení členů jednotných zemědělských družstev	55
54. Které příjmy jsou nezapočitatelné pro účely důchodového zabezpečení	56
55. Jak se oceňují naturální požitky pro účely hrubého výdělku	59
56. Co se považuje za hrubý výdělek domácích pracovníků	60
57. Co se považuje za hrubý výdělek pracovníků v zahraničí	60
58. Co se považuje za hrubý výdělek expertů v zahraničí	61
59. Co se považuje za hrubý výdělek učňů	61
60. Co se považuje za hrubý výdělek studentů	62

D. Podmínky pro přiznání jednotlivých nárokových důchodů a jejich výše

61. Kdy mají muži nárok na plný starobní důchod	62
62. Kdy mají ženy nárok na plný starobní důchod	64
63. Jak se postupuje při zjišťování pro účely plného starobního důchodu, kolik dětí žena vychovala	65
64. Jak se vypočítává plný starobní důchod ze zaměstnání I. pracovní kategorie	65
65. Jak se vypočítává plný starobní důchod ze zaměstnání II. pracovní kategorie	68
66. Jak se vypočítává plný starobní důchod ze zaměstnání III. pracovní kategorie	70
67. Jak se vypočítává plný starobní důchod, byl-li pracovník zaměstnán v různých pracovních kategoriích	72
68. Jaká je minimální výše plného starobního důchodu	72
69. Kdy mají muži nárok na poměrný starobní důchod	73
70. Kdy mají ženy nárok na poměrný starobní důchod	73
71. Jak se vypočítává poměrný starobní důchod	74
72. Jaká je minimální výše poměrného starobního důchodu	75
73. Kdy mají pracující — muži i ženy — nárok na invalidní důchod	76
74. Kdy se považuje pracující za plně invalidního	77
75. Co se považuje za soustavné zaměstnání	77
76. Co se považuje za zaměstnání zcela nepřiměřené	77
77. Jak dlouho musí být pracující zaměstnán, aby mu vznikl nárok na invalidní důchod	78
78. Na čem závisí výše invalidního důchodu	78
79. Jak se vypočítává invalidní důchod ze zaměstnání I. pracovní kategorie	80
80. Jak se vypočítává invalidní důchod ze zaměstnání II. pracovní kategorie	82
81. Jak se vypočítává invalidní důchod ze zaměstnání III. pracovní kategorie	84
82. Jak se vypočítává invalidní důchod pracujícího, zaměstnaného aspoň 25 let, který byl zaměstnán v různých pracovních kategoriích	85
83. Jaká je minimální výše invalidního důchodu ze zaměstnání I., II. nebo III. pracovní kategorie	86
84. Jak se vypočítává invalidní důchod pracujících, kteří byli méně než 25 let zaměstnání	87
85. Jaká je minimální výše invalidního důchodu pracujících, kteří byli zaměstnání méně než 25 let	88
86. Kdy mají pracující nárok na invalidní důchod v mimořádných případech	89

87. Kdy se může nově vyměřit invalidní důchod	90
88. Kdy mají pracující — muži a ženy — nárok na částečný invalidní důchod	90
89. Kdy se považuje pracující za částečně invalidního	91
90. Co se považuje za podstatný pokles výdělku	91
91. Co se považuje za zaměstnání stejně kvalifikované	92
92. Co jsou zvlášť ulehčené pracovní podmínky	92
93. Co se považuje za zaměstnání méně kvalifikované	92
94. Jak dlouho musí být pracující zaměstnán, aby mu vznikl nárok na částečný invalidní důchod	92
95. Na čem závisí výše částečného invalidního důchodu	93
96. Jak se vypočítává částečný invalidní důchod	93
97. Jaká je minimální výše částečného invalidního důchodu	93
98. Je nárok, popřípadě může být přiznán částečný invalidní důchod, když nejsou splněny podmínky pro jeho přiznání	93
99. Kdy mají pracující nárok na částečný invalidní důchod v mimořádných případech	94
100. Kdy se může pracujícím dobrovolně přiznat částečný invalidní důchod v mimořádných případech	94
101. Jak se vypočítává částečný invalidní důchod v mimořádných případech	95
102. Které úrazy se pokládají pro účely důchodového zabezpečení za pracovní	95
103. Které nemoci se pokládají pro účely důchodového zabezpečení za nemoci z povolání	96
Seznam nemocí z povolání	97
104. Kteří pracující mají nárok na důchod za výsluhu let	100
105. Kdy mají výkonní letci nárok na důchod za výsluhu let	100
106. Kdy mají umělci nárok na důchod za výsluhu let a na částečný důchod za výsluhu let	100
107. Jak se vypočítává důchod za výsluhu let výkonným letcům	101
108. Jak se vypočítává důchod za výsluhu let a částečný důchod za výsluhu let umělcům	102
109. Kdy mají ženy nárok na vdovský důchod	102
110. Kdy se považuje vdova za plně invalidní	103
111. Co se rozumí péčí o dítě pro účely vdovského důchodu	103
112. Jak se pro účely vdovského důchodu postupuje při zjišťování, kolik dětí žena vychovala	103
113. Které úrazy se považují za pracovní v případech, kdy vdově vznikne nárok na trvalý vdovský důchod, protože její manžel zemřel následkem pracovního úrazu při plnění pracovních úkolů v zaměstnání I. pracovní kategorie	104

114.	Co se stane, když vdova po jednom roce od smrti manžela nesplňuje žádnou z podmínek pro další pobírání trvalého vdovského důchodu	104
115.	Jaký vliv má na vdovský důchod opětné provdání vdovy	105
116.	Má nárok na vdovský důchod družka	105
117.	Má nárok na vdovský důchod rozvedená žena	105
118.	Má nárok na vdovský důchod žena, která žila se zemřelým manželem v manželství, které přestalo plnit svou společenskou funkci	105
119.	Jak se vypočítává vdovský důchod	106
120.	Jaká je minimální výše vdovského důchodu	106
121.	Jak se vypočítává vdovský důchod družky	107
122.	Jak se vypočítává vdovský důchod rozvedené ženy	107
123.	Jak se vypočítávají vdovské důchody, zůstanou-li po zemřelém vdova a rozvedená žena	107
124.	Kdy mají děti nárok na sirotčí důchod	107
125.	Co se považuje za studium pro účely sirotčího důchodu	109
126.	Co se považuje za předepsaný výcvik pro účely sirotčího důchodu	110
127.	Co se stane, když poživatel sirotčího důchodu uzavře sňatek	111
128.	Co se stane se sirotčím důchodem při adopci poživatele sirotčího důchodu	111
129.	Kdy se poskytuje sirotčí důchod dětem studujícím v cizině	111
130.	Kdy se nevyplácí sirotčí důchod dítěti, připravujícímu se na budoucí povolání	112
131.	Jak se vypočítává sirotčí důchod dítěte jednostranně osiřelého	113
132.	Jaká je minimální výše sirotčího důchodu dítěte jednostranně osiřelého	113
133.	Jak se vypočítává sirotčí důchod dítěte oboustranně osiřelého	113
134.	Jaká je minimální výše sirotčího důchodu dítěte oboustranně osiřelého	114
135.	Kdy je nárok na výchovné k důchodům	114
136.	Co se považuje za studium pro účely výchovného	116
137.	Co se považuje za předepsaný výcvik pro účely výchovného	116
138.	Co se stane, když uzavře sňatek dítě, na které je poskytováno výchovné	116
139.	Kdy se poskytuje výchovné na děti studující v cizině	116
140.	Kdy se nevyplácí výchovné na dítě připravující se na budoucí povolání	117
141.	Co se poskytuje, jsou-li splněny podmínky pro přídavky na děti a výchovné	118
142.	Jak se vypočítává výchovné	118
143.	Jaká je minimální výše výchovného	119

144. Kdy se výchovné zvyšuje	119
145. Kdy se zvyšují důchody a výchovné pro bezmocnost	119
146. Kdy se nepřiznává zvýšení důchodu a výchovného pro bezmocnost	119
147. Kdy se důchodce (dítě, na něž je nárok na výchovné) považuje za bezmocného	120
148. Jaká je výše zvýšení důchodu a výchovného pro bezmocnost	120

E. Podmínky pro přiznání dobrovolných důchodů a jejich výši

149. Které důchody se mohou přiznat dobrovolně	121
150. Kdy se může přiznat důchod manželky	121
151. Kdy se nemůže přiznat důchod manželky	121
152. K čemu se přihlíží při rozhodování o přiznání a výši důchodu manželky	121
153. K čemu se nepřihlíží při rozhodování o přiznání a výši důchodu manželky	121
154. Jaká je výše důchodu manželky	122
155. Kdy se může přiznat osobní důchod	122
156. Kdy se může přiznat sociální důchod	122
157. Kdy se žadatel o sociální důchod považuje za potřebného	123
158. Jak se posuzuje plnění vyživovací povinnosti	123
159. Jaká je výše sociálního důchodu	124

F. Nároky pracujících důchodců

160. Je možné, aby pracovníci byli zaměstnaní a současně pobírali důchod v plné výši nebo jeho část	124
161. Na čem závisí možnost, aby pracovníci byli zaměstnaní a současně pobírali důchod v plné výši nebo jeho část	124
162. Jak dlouho může pracovat poživatel starobního důchodu v krátkodobém zaměstnání při pobírání starobního důchodu v plné výši	125
163. Kdy může pracovat poživatel starobního důchodu v trvalém zaměstnání při pobírání starobního důchodu v plné výši nebo části důchodu	125
164. Může poživatel starobního důchodu pracovat v trvalém a v krátkodobém zaměstnání během kalendářního roku	126
165. Jak dlouho může pracovat poživatel invalidního důchodu v krátkodobém zaměstnání při pobírání invalidního důchodu v plné výši	126
166. Kdy může pracovat poživatel invalidního důchodu v trvalém zaměstnání při pobírání důchodu v plné výši, popříp. jeho části	126
167. Jak dlouho může pracovat poživatel částečného invalidního důchodu v krátkodobém zaměstnání při pobírání částečného invalidního důchodu v plné výši	127

168. Kdy může pracovat poživatel částečného invalidního důchodu v trvalém zaměstnání při pobírání důchodu v plné výši	127
169. Jak dlouho může pracovat poživatelka vdovského důchodu v krátkodobém zaměstnání při pobírání vdovského důchodu v plné výši	128
170. Kdy může pracovat poživatelka vdovského důchodu v trvalém zaměstnání při pobírání důchodu v plné výši, popř. jeho části	128
171. Jak dlouho může pracovat poživatel sirotčího důchodu v krátkodobém zaměstnání při pobírání sirotčího důchodu v plné výši	129
172. Kdy může pracovat poživatel sirotčího důchodu v krátkodobém zaměstnání při pobírání sirotčího důchodu v plné výši, popř. jeho části	130
173. Zvyšuje se nárok na starobní důchod za dobu, po kterou se poskytuje důchod v plné výši nebo jeho části	130
174. Kdy se může poživatel starobního důchodu rozhodnout pro zvyšování nároku na důchod a nepobírání důchodu namísto výplaty starobního důchodu	130
175. Co se považuje za administrativní zaměstnání	131
176. Kdy může konat práce podle dohody o krátkodobé nebo trvalé pracovní činnosti poživatel důchodu při pobírání důchodu v plné výši nebo jeho části	132
177. Kdy může poskytovat služby nebo opravy na základě povolení národního výboru poživatel důchodu při pobírání důchodu v plné výši nebo jeho části	132
178. Kdy může konat práce podle dohody o provedení práce důchodce při pobírání důchodu v plné výši	133

G. Důchody účastníků odboje

179. Jak jsou upraveny důchody pracovníků, kteří jsou účastníky odboje	133
180. Kteří účastníci odboje se zařazují do I. skupiny	134
181. Kteří účastníci odboje se zařazují do II. skupiny	134
182. Kteří účastníci odboje se zařazují do III. skupiny	134
183. Kteří účastníci odboje se zařazují do IV. skupiny	135
184. Jaké výhody mají účastníci odboje I. skupiny	135
185. Jaké výhody mají účastníci odboje II. skupiny	136
186. Jaké výhody mají účastníci odboje III. skupiny	137
187. Jaké výhody mají účastníci odboje IV. skupiny	138
188. Jaké výhody mají vdovy po účastnících odboje	139
189. Jaké výhody mají vdovy, které jsou účastnicemi odboje	139
190. Jaké výhody mají poživatelé sirotčího důchodu po účastníku odboje	140

191. Jaké výhody mají poživatelé sociálního důchodu, kteří jsou účastníky odboje 140
192. Jak je upraveno sociální zabezpečení vojáků z povolání, příslušníků Sboru národní bezpečnosti a příslušníků sborů nápravné výchovy 140

H. Odchylky v důchodech některých pracovníků

193. Kteří pracovníci jsou důchodově zabezpečeni s odchylkami 141
194. Jak jsou důchodově zabezpečeni domácí pracovníci 142
195. Jak jsou důchodově zabezpečeni sezónní a kampaňoví pracovníci 142
196. Jak jsou důchodově zabezpečeni pracovníci na nepravidelnou výpomoc 143
197. Jak jsou důchodově zabezpečeni pracovníci pověřeni činnostmi v zahraničí 143
198. Jak jsou důchodově zabezpečeni experti v zahraničí 144
199. Jak jsou důchodově zabezpečeni učňové 145
200. Jak jsou důchodově zabezpečeni poslanci národních výborů 145
201. Jak jsou důchodově zabezpečeni poslanci zákonodárných sborů 146
202. Jak jsou důchodově zabezpečeni členové orgánů lidové kontroly 147
203. Jak jsou důchodově zabezpečeni advokáti 147
204. Jak jsou důchodově zabezpečeni soudci z lidu 147
205. Jak jsou důchodově zabezpečeni studenti 147
206. Jak jsou důchodově zabezpečeni vědečtí a umělečtí aspiranti 148
207. Jak jsou důchodově zabezpečeni dobrovolní pracovníci pečovatelské služby 149
208. Jak jsou důchodově zabezpečeni odsouzení 150
209. Jaké nároky mají pracující, kteří jsou důchodově zabezpečeni jen pro případ pracovního úrazu 151
210. Jak jsou důchodově zabezpečeni brigádníci 152

CH. Společná ustanovení

211. Jaké jsou povinnosti důchodce v důchodovém zabezpečení 153
212. Kdy dochází ke změně přiznaného důchodu 153
213. Kdy se může důchod vyplácet jiné osobě 154
214. Má nárok na výplatu důchodu důchodce, který si odpykává trest odnětí svobody 154
215. Jak se postupuje v případech kdy jsou splněny u důchodce podmínky pro nárok na dva nebo více důchodů 154
216. Jak se postupuje v případech, kdy jsou splněny podmínky pro nárok na důchod u důchodce, který pobírá již důchod z ciziny 155
217. V jaké výši se poskytuje důchod, když je poživatel nárokového důchodu v psychiatrické léčebně 155
218. V jaké výši se poskytuje důchod, když je poživatel nárokového důchodu v nemocnici 156

219. Jaká je výše úhrnu důchodů při souběhu	156
220. Co se stane s důchodem při smrti důchodce	157
221. Vyplácejí se důchody dopředu nebo dozadu	157
222. Co se stane s důchodem důchodce, který odejde do ciziny	157
223. Je možné postoupit nebo zabavit důchod	157
224. Promlčuje se nárok na důchod	158
225. Jak se řeší tvrdosti, které se vyskytnou v důchodovém zabezpečení	158